

FLYTT OCH FLYKT GENOM TIDERNA

ÅRSKURS 1-9, GYMNASIET SAMT SFI

Tack vare sitt läge har människor rest till och från Sigtuna i alla tider, från vikingatidens båtresor till flygtrafiken idag. I denna visning tar vi del av människors berättelser om att komma till Sigtuna för länge sedan eller alldeles nyligen, av lust och nyfikenhet eller av nöd och tvång. Eleverna arbetar fördjupat med varsin historia och förmedlar den till sina klasskamrater med text och/eller bild.

Det här skolprogrammet består dels av en visning på Sigtuna museum med efterföljande uppgift på museet, dels av fortsatt arbete i klassrummet. Visningen genomförs av en av museets pedagoger och tar ca 1,5 tim.

Koppling till LGI II och LGY II

Programmet utgår från läroplanen i historia och samhällskunskap men kan beroende på fördjupningsuppgift även arbetas med i svenska. Beroende på gruppens ålder kan fokus läggas på de delar som knyter an till målen för respektive årskurs i läroplanen. Främst berörs målen kring hemortens historia, flytt och migration, Nordens kulturmöten med övriga Europa och hur historia kan användas för att skapa eller stärka nationella identiteter.

Koppling till läroplanen för SFI

Programmet kopplar till målen att eleven ska ges möjlighet att utveckla sin interkulturella kompetens genom att reflektera över egna kulturella erfarenheter och jämföra dem med företeelser i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv i Sverige. Genom fördjupningsuppgifter får eleven även möjlighet att utveckla sin kompetens att använda digital teknik, relevanta verktyg och medier för information, kommunikation och lärande.

PÅ EGEN HAND PÅ MUSEET EFTER VISNINGEN:

Museets pedagog introducerar och hjälper till med dessa övningar:

Åk 4-9 samt gymnasiet och SFI:

Låt eleverna läsa några av berättelserna i rummet i Fornhemmet som de tycker verkar spännande. De väljer sedan en av dem som de läser mer om i pärmen i fönstret.

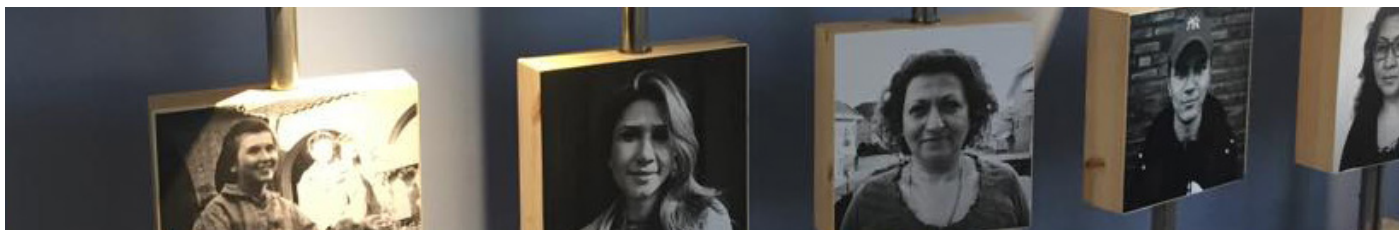
Ge eleverna varsiitt papper och en penna och låt dem sätta sig på valfri plats på museet - i Studion eller någon annanstans där de får bra rum att tänka. De ska nu skriva ett kort brev, en hälsning, till den person vars berättelse de läst. De skriver om vad de tänkte och kände när de läste berättelsen och om det finns något i berättelsen som de känner igen sig i. Det kan vara en känsla eller en situation eller något annat. Kan de identifiera sig med personen på något sätt? Eleverna kan sedan ta med sig sina brev och berätta om dem när de är tillbaka i skolan.

F-åk 6:

Nu har vi pratat om människor som rest till olika platser av olika anledningar, så som människor i världen alltid har gjort. Fråga eleverna om det finns något ställe som de drömmer om att åka till, i världen eller i historien. Det kan vara en plats nära eller långt borta - både i tid och rum.

Ge eleverna papper i vykortformat och en penna och låt dem sätta sig på valfri plats på museet - i ateljén eller någon annanstans där de får bra rum att tänka. De ska nu skriva (eller rita) ett vykort, en hälsning, till de andra eleverna i klassen från det ställe som de vill åka till. De berättar var de är och varför de åkt dit. Eleverna kan sedan ta med sig sina vykort och läsa upp dem för varandra i mindre grupper när de är tillbaka i skolan.

Fortsättning på nästa sida.

ARBETA VIDARE I KLASSRUMMET:

Tillsammans med museets pedagog väljer ni en eller flera fördjupningsuppgifter. Pedagogen kan då koppla till denna uppgift redan under vandringen. De flesta uppgifter kan passa elever i olika åldrar beroende på vilka krav man ställer på genomförande och presentation.

Det kommer ett vykort

Om eleverna har skrivit vykort under programmet på museet kan ni arbeta vidare på lektionstid med olika former av redovisningar. Eleverna kan få hänga upp sina vykort och presentera för varandra i helgrupp eller berätta för varandra i mindre grupper.

Brevet till dig

Om eleverna har skrivit brev under programmet på museet kan ni arbeta vidare med dessa på lektionstid. Eleverna kan få berätta för varandra i mindre grupper vad de tänkte och kände när de läste berättelsen. De kan också få intervjua varandra två och två utifrån samma frågor som ställdes till dem som Sigtuna museum intervjuat.

Frågor:

1. Var är du född? Om du inte är född i Sigtuna kommun, hur och när kom du hit? (Om den du intervjuar är född i Sigtuna kommun går du vidare till fråga nr 5.)
2. Hur var det att komma hit? Hur kändes det? Vad är anorlunda, likt och olik från landet du kom ifrån?
3. Vad tycker du har blivit bättre av att komma hit?
4. Vad saknar du?
5. Vad drömmer du om? Vad hoppas du på i framtiden?

Reporterjobb

Berätta för eleverna att de är journalister och arbetar på lokaltidningen Sigtunabygden. Nu har de fått i uppgift att skriva varsitt personporträtt på någon som bor i Sigtuna kommun, men som inte är född här. De ska hitta en person att intervjua och göra intervjun som hemläxa. Artikeln kan sedan skrivas hemma eller under avsedd lektion i skolan. Personen de intervjuar kan komma från ett annat land eller en annan plats i Sverige. Det kan också vara en historisk person och en fiktiv intervju där svaren bygger på fakta som eleven har tagit reda på. Då behöver eleven först kunna beskriva hur och var hen hittar information. Från vilka källor?

Ett personporträtt kräver förberedelser. Eleven måste hitta en intervjuperson, boka en tid för intervjun och förbere-

da frågor. De måste vara goda lyssnare så att de kan ställa följdfrågor. Beroende på elevernas ålder kan kraven ställas olika för intervjuens utformning. Från enkla frågor och svar till ett personporträtt som även har med beskrivning av miljön och personen.

Packa din ryggsäck

Det finns många saker som gör oss till den vi är; vad vi har för intressen, vart vi kommer ifrån, vad vi hejar på för lag, om vi är engagerade i någon organisation, om vi sportar, sjunger eller spelar något, om vi har en livsåskådning eller religion, vår musiksmak eller våra livsmål.

En ryggsäck har många fack, en del är stora och andra små. Låt eleverna beskriva sin ryggsäck genom att rita, skriva eller teckna symboler för vad som är viktigt för dem och som gör dem till den de är (deras identitet). Det är viktigt att komma ihåg att ryggsäckarna inte är konstanta i sitt innehåll under livet - ibland kastas saker ut eller tappas bort och fylls upp med annat som blir viktigare.

Låt sedan eleverna sitta i grupper om fyra och berätta om sina ryggsäckar. Har innehållet förändrats under deras liv? På vilket sätt och varför? Har några i gruppen fack som är fyllda med samma innehåll?

Skatten talar

Nasiba Daytabar, en av dem som var intervjuade på Sigtuna museum, sa att: "Mynten från Afghanistan har inte mun och tunga att prata om vad som hänt, men människor kan prata."

Hon menade de mynt som man hittade i silverskatten i Sundveda, mellan Valsta och Sigtuna 2008. Den bestod av 481 silvermynt som grävdes ner under vikingatiden. Mynten kom från många olika länder, de flesta från länder som ligger i Mellanöstern.

Låt eleverna ge mun och tunga till mynten och få mynten att tala. Vad berättar de? Varför ligger de nedgrävda? Vem grävde ner dem och varför? Och hur hamnade de där när de egentligen tillverkades på helt andra platser i världen? Låt barnen skriva eller rita en berättelse om Sundvedaskatten utifrån frågorna.